

Bánda Gyula, a jövő nemzedékek szószólója levélben kereste meg Dr. Müller Cecíliát, az Országos Tisztifőorvos Asszonyt, kérve, hogy hívja fel a lakosság figyelmét a tiszta levegő fokozottan fontos szerepére a koronavírus járvány elleni küzdelemben. A szennyezett levegő és a koronavírus elsődlegesen ugyanazokat a szerveket támadja meg: a légzőszerveket, a szívet és a keringési rendszert, ezért a levegőminőség javításának meghatározó szerepe van a koronavírus terjedésének megelőzésében és a vírus okozta megbetegedések, illetve halálesetek csökkentésében. Jelen járványügyi helyzetben az egészségkárosodások csökkentése, a halálesetek megelőzése a legfontosabb cél és ennek egyik alapvető eleme a tiszta levegő. Javuló levegőminőséget pedig csakis az állampolgárok közreműködésével lehet elérni. Ehhez szükség van a megfelelő tájékoztatásra, valamint a káros kibocsátást eredményező égetések veszélyeire való figyelmeztetésre.

Hazai és nemzetközi tudományos munkák sora mutatta már ki a COVID-19 és a levegő minősége közötti szoros kapcsolatot.¹ E tanulmányok következtetése, hogy a légszennyezettségnek hosszabban kitett személyeknél a halálos kimenetelű esetek aránya nagyobb, mint azoknál, akik tiszta levegőjű környezetben élhetnek.

A rossz minőségű levegő nemcsak a lakosság szabadban töltött ideje alatt jelent veszélyt, hanem meghatározza a beltéri levegő minőségét is. A Kormány a koronavírus elleni védekezési eszközök között kiemelt helyen említi a gyakori szellőztetést. Ezért nem mindegy, hogy szellőztetéskor milyen minőségű levegőt engedünk otthonainkba. Tiszta levegőhöz csak akkor juthatunk, ha a lakosság felhagy a kerti hulladék és az avar égetésével, ha szomszédaink elfogadják, hogy a hulladék fűtőanyagként történő égetésével káros anyagok szabadulnak fel, veszélyeztetve ezzel nemcsak a saját, hanem mások egészségét is, aki a füstöt belélegzi.

A jövő nemzedékek szószólója a tavaszi figyelemfelhíváshoz² hasonlóan ismételten arra kér mindenkit, hogy legyen erre tekintettel, és saját maga is járuljon hozzá a levegő tisztaságának megőrzéséhez, komposztálja a kerti hulladékot és csak megfelelő minőségű tüzelőt használjon. Ez utóbbi jelentőségét hangsúlyozták a Kéményjobbítók Országos Szövetsége XI. szakmai konferenciájának résztvevői is. 13. ajánlásukban azt javasolják, hogy „[...] a COVID-19 járvány alakulásáról szóló kormányzati kommunikációban önálló tájékoztató készüljön a tiszta levegő megőrzésének jelentőségéről, a hulladékégetés káros hatásáról, tilalmáról és szankcionálhatóságáról.”

A Szószóló ezért levélben kereste meg a Nemzeti Népegészségügyi Központ vezetőjét, Müller Cecília tisztifőorvos asszonyt, kérve tőle, hogy az Operatív Törzs tájékoztatóján hívja fel a lakosság figyelmét arra, mennyire fontos szerepet tölt be mindenki a tiszta levegő megőrzésén keresztül a COVID-19 betegség terjedésének megelőzésében, a tünetek súlyosságának csökkentésében.

¹ <https://projects.iq.harvard.edu/covid-pm>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0048969720321215#>

<https://www.medrxiv.org/content/10.1101/2020.04.11.20061713v1.full.pdf> Andrea Pozzer et al.: Regional and global contributions of air pollution to risk of death from COVID-19

<https://www.eea.europa.eu/highlights/cutting-air-pollution-in-europe>

²

https://www.ajbh.hu/documents/10180/2926454/A+Sz%C3%B3sz%C3%B3l%C3%B3+figyelemfelh%C3%ADv%C3%A1sa_a_tiszta_leveg%C5%91%C3%A9rt/185b85bc-1413-89b6-5d6f-21507b225b90

A fentiek alapján látható, hogy a tiszta levegő az élethez való jog központi eleme és előfeltétele. A szószóló számos alkalommal szolt a fűtési szezon okozta anomáliákról, a hulladékégetés következményeiről vagy éppen a lignit alkalmazásának betiltásáról, a járvány pedig megmutatta, hogy ezek hosszútávú megoldása életet menthet.